

DOMOLJUB

Izbaja vsak četrtek. Cena ma je 5 K na leto. (Za Nemčijo 6 K, za Ameriko in druge tuje države 7 K.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in izserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 15.

V Ljubljani, dne 11. aprila 1918.

Leto XXXI.

Kaj misli naš zunanji minister o avstrijskih nenemških narodih?

Ves svet ve, kaj smo trpeli avstrijski Slovani, predvsem Jugoslovani, Poljaki in Rusini v tej vojski. Ne samo, da smo dali cvet svojega naroda za domovino, naša slovanska zemlja v Avstriji je z izjemo Češke tudi razdejana, opustošena; kamen ni ostal na kamenu, ni njiv, ni gozdov, ni vinogradov, vse je posuto z jeklom in železom — povsod same razvaline. Vsi vemo, kaj so morali vse prestati naši begunci, ko so morali vse nenadoma zapustiti in iti v tuje kraje, kjer niso imeli zanje niti srca niti usmiljenja — in sedaj jih je pogrnala vlada nazaj — na razvaline, brez hrane, brez pomoči. In ko se ne bi naši zastopniki toliko brigali za ubogo goriško ljudstvo, bi bilo naravnost na smrt obsojeno. O vsem tem se je že obširno pisalo in razpravljalo. Koliko so pa morali avstrijski Slovani trpeti tekom vojske radi krivičnih političnih preganjanj, o tem zna veliko povedati avstrijski notranji minister grof Toggenburg, česar pa on ne ve, to so razkrile neštevilne interpelacije slovanskih, posebno slovanskih poslancev v državnem zboru. Prišle so take reči na dan, da so Nemci sami prišli k dr. Korošču in mu priznali: »Sedaj razumemo, zakaj zavzimate tako stališče napram vladi.« — Pa pomislimo še na našo rekvizicije, kako so se vršile na Slovenskem. Medtem, ko najdeš n. pr. po zgornji štajferski še vedno polne hleve živine, je pri nas vse prazno, vse rekvirirano, in sedaj nam zopet obetajo, da nam prevrnejo in se- preiščejo zadnje kotičke. In vendar moramo reči, da je naše ljudstvo s svojimi voditelji vred ostalo globoko patriotično in nikdar škililo čez državne meje, pač pa odločno zahteva svoje pravice, svobodo na svoji zemlji; kako trdna je ta volja in kako globoko korenini v vsem ljudstvu, to so

pokazali dvakrat stotisočeri podpisi slovanskih žen in deklet.

Kaj pa Nemci? Tudi so dajali svoje sinove in očete v vojsko, dasi bode statistika padlih in invalidov pokazala končno nižjo številko kot n. pr. pri Jugoslovanih, toda sovražne čete niso nikdar udrle na ozemlja z nemškimi prebivalci (prav majhna izjema je na Koroškem in Tirolskem), nemška zemlja ni bila opustošena kot naša, in to je ravno najhujše vojno gorje, katerega Nemci niso okusili. Nemci sede pri polnih vladnih jasljih, tuje uradništvo se šopiri po slovanskih krajih, tuji železničarji po železnicah, ki teko po slovenski zemlji — naši ljudje pa so bili vpoklicani. Če pa se Nemcem katerikrat hoče dozdevati, da jim vlada ne postreže tako, kakor bi radi, tedaj ji zagodejo pesem, kakršna bi Slovana, ki bi kaj takega zažugal, spravila kot veleizdajalca v ječo. Le poslušajte, kakšno resolucijo je sklenila nemška svobodomselna stranka na Tirolskem: »Nemci nimajo nobenega vzroka, da bi se še nadalje pehali za državo, ki jih zanemarja in politična nazaj. Tudi mi Nemci hočemo v bodoče enako kot nenemci ne oziraje se na usodo Avstrije, skrbeti le še za svoj lastni dobrobit.« Enake besede iz slovanskih ust bi pograbilo vsenemško časopisje kot največje veleizdajalstvo.

Sedaj pa poslušajmo grofa Černina, našega zunanjega ministra, kako misli. Res je sicer, da Jugoslovane izrecno ne omenja in da glavne pušice letijo na Čehe, toda Černin se je dobro zavedal, da bo vse avstrijsko neslovansko časopisje obrnilo govor tudi zoper Jugoslovane in že zmerja graška »Tagespost« dr. Korošca kot veleizdajalca, kateremu naj se nemške in ogrske matere zahvalijo, če padajo njihovi sinovi. Mi pa dobro vemo, komu naj se naše matere zahvalijo, da jim padajo njih sinovi.

Torej Černin je med drugimi to govoril:

Naši sovražniki se na končno zmago ni več ne zanašajo, le na vojaška pričakovanja in na blokado. Naše armade so dokazale, da so nepremagljive; blokado smo v Brestu Litovskem razbili. Naši sovražniki se namreč pred vsem v svojih nadah glede na podajanje vojske zanašajo večinoma na naše notranje politične razmere in — kakšno grozno zasmehovanje — na gotove politične voditelje, ki so končno v češkem taboru. To znamo popolnoma natančno iz mnogih poročil iz inozemstva, ki se enako glase. Pred kratkim mi veliko manjkalo, da bi se bili pričeli z zahodnimi velesilami pogajati. Nenadoma se je pa veter zasukal. Natančno vemo, da je sporazum sklenil, boljše je še počakati, ker so parlamentarni in politični dogodki pri nas upravičevali nado, da se monarhija kmalu ne bo mogla več braniti.

Kakšna strašna ironija! Naši bratje in sinovi se vojskujejo kakor levi na bojišču. Heroično prenašajo milijoni mož in žena svoje trde usode. Molijo k vsegamogočnemu za hitri konec vojske — gotovi voditelji ljudstva, zastopniki ljudstva pa rujejo proti nemški zvezi, ki se je tako krasno izkazala, sklepajo resolucije, ki niso niti s lasom več zvezane z državno mislijo; niti z besedico ne pogradata čeških čet, ki se zlotinsko bore proti svoji lastni domovini in proti svojim rodnim bratom, iztrgati hočejo dele iz ogrske države, pod varstvom imunitete govore govore, ki jih ni mogoče drugače tolmačiti, kakor da kličejo sovražno inozemstvo, naj nadaljuje boj, da podpre lastna politična stremiljenja; vedno in nova podžigajo umirajoči vojni furor v Londonu, Rimu in Parizu. Bedni, usmiljenja vredni Masaryk ni osamljen. Masaryk so tudi v notranjosti mejnikov monarhije.

Ne obtožujem splošno, vem, da je češko ljudstvo splošno lojalno in avstrijsko misli, vem, da so tudi med Čehi voditelji, katerih avstrijski patriotizem je čist in jasan, a obtožujem tiste voditelje, ki žele, da bi se končala vojska z zmago sporazuma, da dosežejo svoj smoter.

Kaj porečejo nemške, krj ogrske matere, ko se bo po miru vojsko podaljšajoče delovanje teh mož vsemu svetu pojasnilo. Še več. Ni se mi treba niti na Nemce in Ogrske sklicevati. Ze sem rekel: Narodi sami, ki jih ti gospodje zastopajo, ne mislijo tako kakor oni. Natančno poznam Češko. Razločevati znam med češkim narodom in gotovimi njegovimi voditelji. Češki narod, češka mati ne misli tako kakor ti možje. Mati, ki trepeta za sina, žena, ki trepeta za moža, je mednarodna. Ena

na ista je tudi v vseh narodih monarhije. Vojno gorje veže vse narode. Vsi hočejo, da se vojska konča, toda zapeljani so, zavedeni; ne vidijo, da so posamezni njihovi zastopniki, ki vojsko in njeno gorje sistematično podaljšujejo.

Pozivam vse tiste, ki hočejo skorajšen časten konec vojne, da se združijo in skupno vodijo boj proti veleizdajstvu. Nihče ne trdi, da se avstrijska ustava ne bi dala izboljšati, in avstrijska vlada je radevolje pripravljena, da se skupno z drugimi merodajnimi činitelji loti dela za preosnovno ustavo. Toda tisti, ki upajo na zmago entente, da bi uresničili svoje politične cilje, počenja veleizdajstvo in to veleizdajstvo je strup v žilah države in tvori zadnje vojno podaljšujoče upanje naših sovražnikov. Če ta strup izločimo, potem je splošni častni mir bliže nego široka javnost slutit! Pozivijam vse! Pozivijam pred vsem Nemce in Ogrce, ki so v tej vojni izvršili nadčloveško delo, toda apelujem tudi na mišljone državljane vseh narodov monarhije, ki so državi zvesti do kosti in ne mislijo, kakor posamezni njihovi voditelji. Vsak Avstrijec, vsak Oger mora stopiti na plan, nihče nima pravice, ostati ob strani. Gre za zadnji, za odločilni boj. Vsi moške na krov, potem homo amagali!

Černinovega govora ne bomo grajali, ker ga ne smemo, hvalili ga tudi ne bomo, ker hočemo ostati resnicoljubni. Opozarjamo pa na grofove besede, da se je »zveza z Nemčijo zelo izkazala« in da so Nemci in Ogrci »v tej vojni izvršili nadčloveško delo« medtem ko so menda Jugoslovani koma za pečjo ležali.

Pregled po svetu.

Po Avstriji vrši kakor v srbenovem knezdu Grof Černin, naš zunanji minister, je govoril dunajskim mestnim očetom o miru z Romunijo in Rusijo, o bodočem miru s Srbijo, o mirovnih pogajanjih z Ameriko in Francosko. Konec govora pa izjaveni kakor grom zoper takozvane pacifiste, ki zagovarjajo sporazumni mir, zoper aneksioniste in zoper — slovanske politike, zlasti Čeha, ker nočejo brezpogojno več tlačaniti domačim in »rajhovskim« Nemcem. »Gotovi voditelji ljudstva,« tako se je jezil, »zastopniki ljudstva rujejo proti nemški zvezi, ki se je tako krasno izkazala, sklepajo resolucije, ki niso niti z lasom več svezane z državo mislijo; niti z besedico se pograjajo čeških čet, ki se zločinsko bore proti svoji lastni domovini in proti svojim rodnim bratom, iztrgati hočejo dele iz ogrske države, pod varstvom poslanske nedotakljivosti govore govore, ki jih ni mogoče drugače tolmačiti, kakor da kličejo sovražno inozemstvo, naj nadaljuje boj, da podpre lastna politična stremjenja. Konec konca pa je: Nemci in Mažari seveda rajajo in poskakujejo od veselja ter vpivajo: »Zdaj boste videli, veleizdajalci! Vaša moč, vaša ura je odbila. Vse višje imamo na svoji strani.« — Slovani pa se čudijo in debelo gledajo, kako je v Avstriji kaj takega mogoče! Minister, služabnik enako vseh avstrijskih narodov, pa si upa zastopnike slovanskih narodov, ki so z zastopniki edini, tako grdo obdolžiti, na drugi strani pa Nemce in Mažare tako povzdigovati, kot bi Slovani še ničesar ne bili storili v tej vojni. Iz Černinovega govora sledi: Dokler Nemcem in Mažarom držiš hrbet, si

Avstrijec, si patriot; če pa hočeš biti na svoji zemlji prost, enakopraven z drugimi, si veleizdajalec! Gledajoč na sosednega zaveznika zmajaj nekoliko z ramami, kaj si mogel hujšega storiti! Nekoliko se dotakni »nedotakljivega« dualizma, si že Avstrijo razbil. Biti nemškega mišljenja, je tedaj veleizdajalstvo.

Čehi, ki so bili po Černinovem govoru najbolj prizadeti, so takoj storili svoje korake. Najprej so se prižili pri ministrskem predsedniku vsled Černinovih napadov, o katerih pravi neki list: »Černin je danes Čeha tako hudo napadel in obdolžil, da besnejšega in strastnejšega še nismo slišali, čeprav obdolžitve veleizdajce po Avstriji že kar leto semintja.« Dr. Seidler ves osupnjen ni vedel drugega storiti, kot da je šel k cesarju poročat. Nato so šli k načelniku zunanje odseka avstrijske delegacije dr. Baerenreitherju in so ga prijeli, zakaj ni sklical svojega odseka, da bi tam govoril Černin pred pravimi ljudskimi zastopniki in bi mu Slovani vsaj mogli odgovorjati in se zagovarjati. Mestni očetje so samo »kimali«, pač eden je nekoliko odgovarjal, pa so še tisti odgovor zatajili. Dr. Baerenreither je mencial pa mencial ni jih nazadnje odslovil z obljubo, da bo sejo takoj sklical, kakor hitro pride Černin na Dunaj.

Splošni položaj v Avstriji je nekako tak-le: Naši državniki še niso zreli za resnične potrebe Avstrije, niso še doumeli prave avstrijske misli, ki hoče enake pravice za vse avstrijske narode. V svoji kratkovidnosti in zaljubljenosti v dualizem bodo morda celo pričeli z nasilstvi in preganjanji proti Slovanom, ker drugače ne morejo zatreči njihovih zahtev. Toda taka preganjanja bodo nam le koristila. Svojo reč bodo prignali do nezmišlja, za našo stvar pa bodo taka nasilstva kakor sapa iz meha, ki razpihava in poživlja ogenj — ogenj za pravično našo stvar! Slovanska bodočnost v Avstriji je jasna, četudi bo mogoče težka pot do nje!

Finska še ni postala deležna toli zaželjenega miru! Še vedno divja boj med veleposestniki in njihovimi belimi gardami ter med kmeti in delavci, to je med rdečimi gardami. Nemci so šli zopet pomagat baronom. To je silno vznevoljilo Švede, ki tudi pomagajo graščakom in postajajo ljubosumni. Ruse pa je to podjetje zopet za en korak približalo ententi.

Etonska hoče biti samostojna. Po severnih državah hodi posebno odposlanstvo, ki razširja to misel. Želijo, da bi bila Etonska v svojih zadevah popolnoma neodvisna, napram drugim državam bi bila prosta trgovinska dežela, kjer bi imeli vsi enake pravice in enak dostop, tudi Rusija in Nemčija.

Kurska se kakor punčica Nemcev. Sedaj delajo načrte, kako bi jo naselili s samimi Nemci. Doma jih imajo premalo, zato naj bi se oni Nemci, ki bivajo v Rusiji, izselili in se na-

selili v ozemlju najnovejše nemške province. Denarja za pot in za zemljo novih priseljencev imajo pripravljenega že na milijone in milijone.

Glede Poljske se pogajajo v Berlinu. Černin se nekoliko boji tega vprašanja. Nekateri menijo, da je zato toliko govoril o »veleizdajalskih« Čehih, da mu ni bilo treba govoriti o Poljski. Bog ve, kam drže iz Poljske niti!

Na Hrvatskem gre po starem. Narod na koalicija je pred Mažari stisnila rep med noge, Frankovci pa stikajo za srbofil in vpivajo v Budimpešto: »Ali jih ne boste, ki se potegujejo za deklaracijo. Vsi ti držite s Srbij!« Ne vpivajo brez uspeha! Te dni je vlada preiskala uredništva vseh hrvatskih listov, ki se potegujejo za deklaracijo z namenom, da bi izsledila kako veleizdajalsko srbsko deklaracijo. Odsli so z dolgim nosom. Samo cesarju na Dunaju smo dolžni zvestobo, ne pa Mažarom in Nemcem! To jasno povdarja naša deklaracija, in tega se drži vse delovanje naših voditeljev. Kaj drugega more o nas trditi samo — plačana zloba.

Ententa ni več tako glasna, kot je bila. Toda zadnji porazi so jo še bolj tesno združili. Vse preveča ena misel, kako združiti vse sile, da popravijo, kar so izgubili. O miru sedaj niti ne sanjajo!

Svetovna vojska.

Na zapadni fronti, kjer se je zadnje dni nemška ofenziva ustavila, je zavihrala nova vihra. Nemci nadaljujejo ofenzivo ter polagoma napredujejo. Bližajo se Amiensu, ki je ključ Pariza. Ves nemški plen se je zvišal zadnje dni na nad 90.000 ujetnikov, in na nad 1300 topov. Boji so izredno težki, žrtve ogromne. Nemške krogle še padajo v Pariz, kjer napravljajo veliko škodo na poslopjih, tudi človeških žrtev ne manjka. Tudi na italijanski fronti se pripravlja veliko borenje, od katerega utegne biti odvisen nadaljnji potek vojske. Kdo bo preje udaril, se ne ve. V Palestini so Turki in Nemci vrgli Angleže nazaj čez Jordan. Od drugod ni kaj posebno važnega poročati.

Sporazumni mir?

Bitka na Francoskem še ni končana, a vse kaže, da bo kmalu, toda brez prave odločitve. Nemci so dosegli sicer lepe vojaške uspehe, a do Kaleja in Amijena — njihovega pravega cilja — niso prišli, sedaj so začasno ustavili prodiranje. Kar smo domnevali, se je zgodilo. Po neizrečenih žrtvah na obeh straneh, po uničenju toliko lepih krajev, po izgubi neprecenljivega materiala, smo zopet tam kakor po vsaki ofenzivi. Sprva uspehi, združeni s silnimi človeškimi in materijelnimi žrtvami, potem razočaranje, da smo dalj od miru, katerega hočemo doseči s takimi vojaškimi čini. Kolikokrat se je ta igra že ponovila v tej svetovni vojni. Kako so nam že pred vsako ofenzivo obljubovali, da nas njen uspeh

približa miru, a ga še do danes po tolikih posrečenih in ponesrečenih ofenzivah nimamo. Jeli res nimamo državnika, ki bi posvetil z modro in odkrito besedo v to mešanico človeške pameti ter pokazal pot do medsebojnega sporazuma. Zdelo se je sprva, da je naš zunanji minister grof Černin oni mož, ki bo našel pot iz te svetovne vojne. V Ameriki, na Angleškem in v Francoskem so izmed sovražnih državnikov še najrajše čuli njegovo ime. Storil je prvi korak k miru, kateremu naj bi sledil drugi in bliže bi bili miru. Poslanico sv. očeta in amerikanskega predsednika je sprejel z malimi izjemami za svojo, treba bi bilo le, da bi njegovim besedam sledila dejanja. Sklenil je mir z Ukrajino, Rusijo in Rumunijo, a vse tri mirovne pogodbe kažejo, da so sklenjene na podlagi vojaških uspehov, ne pa na podlagi mednarodnega sporazuma. A s svojim zadnjim govorom, ki ga je govoril dunajskim občinskim možem, je podpisal smrtno obsodbo svojim nazorom. Mož, ki neti v lastni hiši požar, ne more gasiti pri sosedni hiši.

Izgubil je s tem govorom zaupanje vsakega Slovana v Avstriji. Po tolikih krivah, ki so jih doprinesli ravno slovanski narodi, v prvi vrsti Jugoslovani, pomislimo le na uničeno Goriško, izmzgano Kranjsko ter sestradano Bosno in Dalmacijo, in na nepopisno gorje naših beguncev — bi pač zaslužili, da nas vsaj ne zasramujejo; povzdigovati do nebes ravno ona dva naroda — nemški in mažarski —, ki tvorita v državi manjšino in imata največ pravic in ki sta sorazmerno najmanj žrtvovala v tej svetovni vojni, posebno Mažari, ne moremo smatrati za posebno državno modrost. Mož, ki se čuti kot zastopnik nemško-mažarske manjšine, ne more biti zastopnik avstrijskih narodov na zunaj. In zato bo moral narediti prostor možu, ki bi imel smisel za težnje vseh avstrijskih narodov. Izgovor, da je hotel udariti le po nekaterih slovanskih voditeljih, ne drži, ker se je že lahko prepričal, da stoji za temi voditelji ljudstvo, kar je pokazalo v neštevilnih izjavah. Imenoval je češke voditelje veleizdajalce in podaljševalce vojne, a ti ne zahtevajo nič drugega kakor istih (torej nikakih predprav) pravic kot jih imajo Nemci in Mažari v tej državi. Njegova usodna pomota je v tem, da zamenjava ta dva naroda z državo; kdor nasprotuje tema dvema, je sovražnik države. Od kedaj sta nemški in mažarski narod država, ni povedal. To njegovo mnenje je krivo, da še nismo prišli do notranjega miru; kako je mogoč mir z drugimi narodi, če niti lastnim narodom ne damo najnavadnejših pravic. Naredi red v lastni hiši, šele potem pojdi k sosedu in ga uči reda. V svojem govoru je nadalje grof Černin pripovedoval, da ga je francoski ministrski predsednik vprašal glede miru, kar ta sicer taji, a gotovo je, da so se vršili neobvezni pogovori, ki niso privedli do nikakega vspeha, ker Francija trdovratno zahteva, da ji Nemčija vrne Alzacijo Loreno. Temu pa v Berlinu na noben način nočejo pritrčiti, nakar so Nemci prišli z ofenzivo.

Vojna bo šla naprej, pričakujemo novi zapletljajev. Amerika napove vojno Bolgariji, razmere med Švedsko in Nemčijo so zelo napete, ker je Nemčija izkrcala vojake na Finskem. Na Ruskem zbira Trockij novo armado, za katero dobiva sredstva od nam sovražnih držav. Stojimo pred novim viharjem.

Ali res ne sprevidimo, da si z mečem ne priborimo prostora pod solncem. Vprašajmo človeško pamet in dobimo pravi odgovor: Ne meč, temveč medsebojni sporazum je naravna podlaga svetovnega miru!

Tedenske novice.

DROBNE POLITIČNE VESTI

Državni zbor bo menda sklican zopet 23. aprila. Preje pa bodo zborovali razni odseki.

Papežev mir, to je mir medsebojnega sporazuma, brez aneksij, brez povračilne vojske, mir s popolno razorožbo in vrhovnim razsodiščem se vedno bolj izgublja v megleni daljavi. Vzrok tičij v vsenemški pohlepnosti, katero celo Černin ostro napada, a se ji je vendar popolnoma udal, tako da stoji, kakor piše Arbeiterzeitung, avstrijski zunanji minister le še pred kupom črepij svojih nazorov.

V zadnjem Černinovem govoru je zunanji minister dobro povdarjal, da se je radi vsenemške pohlepnosti sovraštvo naših nasprotnikov do nas le še poostrilo in in jih potrdilo v sklepu nadaljevati vojsko do konca. Kdo torej podaljšuje vojsko?

Krpanje. Zmerom so si avstrijski ministri prizadevali, kako bi ohranili nemško nadvlado v Avstriji, drugi narodi pa da bi dobili le kako mrvico pravic in še to le na papirju. Seveda je pa to silno težko, ker je Slovanov precej več v Avstriji kot Nemcev. Zato bo sedaj vlada zopet poskušala Poljakom dati toliko samostojnosti, da se jih bo znebila v državnem zboru in bi potem dobila nemško večino. Avstrije pa ne bo ozdravilo nobeno krpanje, temveč edino le resnična pravičnost napram vsem narodom.

Še dvajset let. Angleški časopis »Globe« piše: »In če mora vojska trajati tudi še 20 let, se bomo vojskovali, dokler popolnoma ne zmagamo.« Angleška trma je ravno tako velika kakor vsenemška pohlepnost. Če bi pa obe nekoliko odnehali, bi pa bilo ravno prav.

DOMAČE NOVICE.

Važno, Opozarjamo vse naročnike begunce, ki se vračajo domov, naj nam pri spremembi natančno navedejo oba naslova starega in novega, če žele, da se jim list redno pošilja. — Dalje opozarjamo tudi one, ki naročnine za letošnje leto še niso poravnali, da store to v najkrajšem času, sicer jim ustavimo list.

Izobraževalno društvo v Senožečah priredi v nedeljo, dne 14. t. m. ob pol 4. uri pop. v Društvenem domu predstavo: Silvin Sardenko: »Skrivnostna zaroka« ter »Prisiljen stan je zaničevan«.

Shod S. L. S. se je vršil 3. aprila v Bohinjski Bistrici. Udeležencev je bilo nad 500. Govoril je drž. poslanec vitez Pogačnik, kateremu so izrazili zborovalci svoje zaupanje.

Naši vojaki na fronti so nam poslali nebroj voščil za velikonočne praznike in pozdravov, ki še vedno prihajajo. Ker ni mogoče vseh neštevilnih imen priobčiti, zato se jim tem potom v lastnem imenu in v imenu vseh naročnikov najiskrenejše zahvaljujemo in pošiljamo najsrčnejše pozdrave.

Umrl je č. g. duhovni svetnik Matija Gerzin, župnik v Preserju pri Borovnici. Znan je bil po svojem blagem srcu in veliki gostoljubnosti. Rojen je bil l. 1848. na Belokranjskem. V Preserju je služboval od l. 1902. Pokoj njegovi duši!

Ujetniki z Ruskega prihajajo. Po družinah vlada veliko veselje. Marsikje so domači silno presenečeni, ko stopi v hišo sin, ki se ni oglasil že od leta 1914. Zgodilo se je celo, da mati ni hotela sprejeti lastnega sina, o katerem je bila prepričana, da je že davno mrtev in je mislila, da more biti le kaka prevara ali goljufija. Seveda je bilo veselje potem toliko večje.

33.000 vitlov sukanca pride te dni v Ljubljano. Prodajala ga bo deželna poslovalnica za oblačila. Ta poslovalnica bo prodajala tudi ceneje blago za ljudstvo. Seveda gre vse na izkaznice.

Umrla je dne 2. aprila v ljubljanskem uršulinskem samostanu m. Marija Terezija Heidrich v 78. letu starosti. 11 let je bila prednica ljubljanskega samostana, zadnjih 12 let pa provincijalna prednica.

Duhovne vaje za dekleta se začno pri Sv. Jozežu nad Celjem dne 22. aprila zvečer in končajo dne 26. aprila zjutraj.

Umrl je na Gumniščih pri Šmarju dne 21. marca t. l. občeznani posestnik Franc Erjavec, p. d. Jurmanov oče. Bil je skozi več let občinski svetovalec občine Šmarje, cerkveni ključar podružnice na Gumniščih ter zelo vzoren gospodar in skrben družinski oče. Nekaj dni pred smrtjo je zvedel, da se njegov edini sin Franc vrača iz ruskega ujetništva.

»Mater Dolorosa.« Priredi jo deklinška Marijina kongregacija pri sv. Petru v Ljubljani in sicer dne 14. aprila 1918 ob 4. uri popoldan v »Našem domu« v Hrušici.

Strela. Z Doline pri Trstu nam poročajo: Dne 26. marca je udarila strela v zvonik, ga skoro popolnoma posula in razmetala hišo pod zvonikom. Enega otroka je ubila, mater pa so komaj oživili.

Izgubil je neki invalid na postaji Zidani most dne 21. marca svojo vojaško izkaznico in notes. Pošten najditelj naj jo pošlje proti nagradi 30 K na naslov: Rudolf Sever, Loka, pošta Črnikal, Istra.

RAZNE VESTI.

Cesarska pomilostitev. Cesar je objavil pismo, s katerim odpušča kazen vsem, ki so bili obsojeni radi razžaljenja Velikanstva, dalje onim, ki jih je civilno kazensko sodišče obsodilo v zapor, ki ne presega enega meseca ali 500 K denarne globe. Izvzete pa so kazni radi krive prisege, krivega pričevanja, obrekovanja, odušitva in navijanja cen.

Rekvizicija. Dolgo časa se pripravljajo, kako bi letos rekvirirali, da bi z malim trudom veliko dobili. Mnogi so bili mnjenja, naj se predpiše določena množina, in ko se ta odda, potem so prosti kmetje in prosto preostalo žito, ki ga bi lahko poljubno prodali. Ministrom pa to ni všeč. In sedaj gruntajo in študirajo, v jeseni pa prideta žandar in soldat ter bodeta pobirala kot dosedaj. Saj poznamo pripravnost naše vlade.

Nove rekvizicije se pripravljajo. Komitije bodo menda pregledale vsak kotiček. Kdor bo na prvi poziv oddal, kar ima preveč, se mu bo plačalo, in ne bo kaznovan, čeprav je dosedaj prikrival.

Nemška moka. Nedavno je poslala Nemčija na Dunaj 450 vagonov moke proti temu, da ji Avstrija po četvi istotoliko moke vrne. Toda izkazalo se je, da je vsa nemška moka neužitna ter kvečjemu uporabna za klej ali lep. Razen tega se je naša vlada na korist Nemčiji odrekla dobavi danskega mesa. Nemčija dobi dansko meso po 3 K 1 kg, zato pa je morala naša vlada skleniti z ogrsko vlado pogodbo zaradi mesa. Toda za ogrsko meso moramo plačati 28 milijonov več kakor je plačala Nemčija za dansko meso. Za 450 vagonov neužitne nemške moke bo treba vrniti 450 vagonov dobre naše moke, po vrhu pa smo morali prepustiti Nemčiji ceneno dansko meso ter zato brez koristi izgubiti 28 milijonov kron. V državnem zboru so češki poslanci zaradi tega škandala interpellirali ter zahtevali, da Nemčija škodo povrne oziroma da se ji za slabo moko ne vrne dobra. Baj je ta kupčija z moko in mesom vzrok, da je odstopil minister za javno prehrano gm. Höfer.

Čez 17 milijonov kron dohodkov je imela južna železnica v letošnjem januarju. Velik del tega denarja je prišel iz slovenskih rok, toda kljub temu južna železnica slovenski jezik zapostavlja, kjer le more.

Papirnate čevlje z lesenimi podplati nameravajo upeljati v Avstrijo. Če so ti dujaški strokovnjaki vprašali tudi gospoda

dež in gospodično mokroto, kaj mislita o tej popirnatni modrosti, ne vemo.

Karte na tobak menda vendarle v kratkem uvedejo.

Dopisi.

Živnorojska zveza za kamniški politični okraj tem potom naznanja svojim članom, kateri oddajajo svojo živino v planinsko pašo, sledeče: vsled splošne draginje pri upravi planinskih pašnikov je odbor primoran dvigniti pašnino za planinske pašnike; v seji dne 1. aprila je določil sledeča plačila: Od govodi nad dve leti starosti po 35 K za tri mesece; od govodi pod dve leti starosti pa po 25 K; od žrebet in konj nad dve leti starosti po 60 K; od žrebet pod dve leti starosti pa po 40 K; od ovac odraslih po 10 K; od jagnjet po 6 K od glave. Plačati je vso pašnino takoj ob priglasitvi živine za v pašo. Ako se potem žival iz kakega vzroka ni oddala v pašo, se bo denar vrnil. Vsa živina, konji in ovce, mora biti vidno in neizbrisno zaznamovana. V pašo se žene dne 24. junija, v ponedeljek. Za sol ovcam naj lastnik ovac sam poskrbi; dobi pa sol lahko pri živnorojski zvezi. Ker je odbor v tej seji tudi sklenil, da z nečlani sploh ne dela kupčij, velja to tudi za vse, ki oddajajo živino v zvezine pašnike. Torej, kdor še ni član zveze, naj se vpiše in vplača delež 10 K in vpisnino po 2 K. Članstvo se izkaže s člansko knjižico, katera se ob pristopu dobi za 1 K 50 vin. To velja tudi za živnorojske izven našega okraja, kateri se poslužujejo zvezinih planinskih pašnikov.

Stara Loka. Na velikonočni ponedeljek je priredila deklinška Marijina družba dve gledališki predstavi: »Svoje glavna Minka« in »Ljubezen Marijinega otroka«. Dasi je bilo skrajno neugodno vreme, vendar je bila polna dvorana Gasilnega doma. Ni treba naših vrlih mladenk vsake posebej hvaliti; kdor je bil navzoč, mora priznati, da jim gre vsem od prve do zadnje vse priznanje. Splošna sodba je bila ta, da so bile vse vloge najboljše razdeljene, vsi prizori lepo proizvajani. Vojska še divja, in zato je človek potreben tem bolj utehi in razvedrila, da se vsaj za nekaj trenutkov dvigne nad to trpljenja polno življenje. Vsak trenutek poštene zabave pusti v duši ljub spomin, in zato je želiti, naj bi naše kat. izobr. društvo še naprej izvrševalo svoj vzvišeni cilj: izobrazbo duha, blažitev srca.

Brezica. Na velikonočni ponedeljek smo imeli v društveni dvorani lepo prireditev. Pevski zbor je zapel tri vspodbudne domoljubne pesmi. G. župnik Lavrič je v poljudni obliki razložil, kako je zemlja nastala. Nato so dekleta v veliko zadovoljnost zbranega občinstva uprizorile dobro naučeno igro »Ljudmila«. Udeležba je bila vključno grdemu vremenu zelo obilna.

Z Brezij. Romarji na Brezje dobajajo malo bolj po redko vendar pa brez njih ni skoro noben dan; ljudje hodijo k Mariji, da bi nam izprosila tolikanj zaželjeni mir. Le žal, tu sem dobajajo fantiči iz sosednjih vasi, med njimi nekateri železničarji, ki imajo s seboj svojega škripača s harmoniko. Vsi ti pa cerkev le od zunaj vidijo, ljubši jim je salon, kjer se pleše, in to brez licence. Ljudje, ki prihajajo na božjo pot, se zgražajo, rekoč: vojskin čas je, a tu sam ples in godba. Najbolj užinjani pa so oni, katerim je vojska vzela nazdravje. Prav mnogo je hiš, iz katerih se sliši le jok žena in mater. Prošimo torej osebe, katere imajo kaj besede, naj store svojo dolžnost, da se ta razbrzdanost na tem prostoru prepreči.

Gospodarske stvari.

Poročilo iz seje Kmetijske zveze za kamniški okraj, obnem drugimi kmetijskimi zvezam v post.

Kmetijska zveza, za kamniško dekanijo je imela dne 19. marca 1918 sejo s sle-

dečim dnevnim redom. 1. Stališče, ki naj ga zastopa odbor Kmetijske zveze in njeni zaupniki v okraju v zadevi prijateljskih vezi med S. L. S. in J. D. S. radi skupnih ozirov na jugoslovansko deklaracijo z ozirom na nezdružljiva načela v teh strankah. 2. Stališče, ki se ga naj drži odbor Kmetijske zveze napram poslancema v okraju. 3. Potrebno ustanovitev Kmetijske zveze za celi politični okraj kamniški. Sprememba § 4. zvezinih pravil. 4. Ureditev pobiranja članarine. 5. Nastavitev zaupnikov Kmetijske zveze v okraju. 6. Nabiranje novih članov Kmetijske zveze v okraju. 7. Določitev rednih odborovih sej in kraja, kjer naj se isti vršijo. 8. Določitev, kje naj se priredijo shodi za jugoslovansko deklaracijsko probujo do prihodnje seje. 9. Določitev načina, kako naj dostojneje izkažemo popolno zaupanje in hvaležnost prevzisenemu gospodu knezoškofu dr. Ant. Bonaventuri Jegliču za neustrašni javni nastop za koristi slovenskega naroda in Jugoslavije sploh. Naš okraj naj prvi pokaže, da zna biti hvaležen. 10. Katere poučne letake ali brošure naj Kmetijska zveza izda, da ljudstvo o resnem položaju na postavno dovoljeni način pouči in vsestransko informira. 11. Kako naj Kmetijska zveza pravilno in za kmete koristno izvršuje II. del delovanja Kmetijske zveze po svojem poslovniku GOSPODARSKO DELO. 12. Določitev osrednje pisarne Kmetijske zveze v okraju. 13. Skrb, kako oprostiti kolektor mogoče veliko kmetijskih posestnikov za kmetijsko delo, ker ti so najbolj odškodovani državo za svoje dobljene dopuste. 14. Zahteva naj se od vodstva S. L. S., da so Kmetijske zveze, tako tudi naša Kmetijska zveza, primerno zastopane v vodstvu S. L. S. 15. Slučajnosti.

Sklenilo se je sledeče:

1. Odbor Kmetijske zveze za Kamniški politični okraj naroča vsem svojim zaupnikom, da se vsestransko ogibajo izživljanja pri soprodivalnih nasprotnega mišljenja v političnih zadevah. Odločno se jim pa tudi naroča, da nikdar ne prepustijo od nasprotnikov nameroma begati naših somišljenikov, ki bi ne bili o kakih stvari pravilno poučeni. Ako v dotični zadevi tudi naš zaupnik ni pravilno poučen, naj ga pouči sosednji zaupnik, ali pa se je obrniti na zvezino pisarno z vprašanjem za pojasnilo. Pred vsem je imeti pozornost pred obrekovanjem naše duhovščine in drugih delavnih mož, kakor tudi naših verskih svetinj. Delajo naj se pa vedno le pravične sodbe. 2. Odbor Kmetijske zveze ni dolžan svojega poslanca v okraju informirati, kaj namerava storiti koristnega za svoje člane, zlasti pa ga ne vprašati, kaj odbor sme storiti ali nesme storiti. Delžnost poslanca je, da se pri načelniku Kmetijske zveze informira o poslovanju Kmetijske zveze, če se mu to potrebno zdi. Sicer je pa odbor Kmetijske zveze avtonomna oblast, ki ni nikomur, razen svojim članom odgovoren, dokler povsem vrši program Slovenske ljudske stranke. 3. Kmetijska zveza naj se ustanovi za celi politični kamniški okraj, ker to zahteva enotno delo zveze v okraju. V ta namen naj se skliče izredni občni zbor na dan 7. aprila 1918 popoldne ob 4. uri v Mengšu v Društvenem domu. Na tem občnem zboru se spremeni § 4, 10 in 22 društvenih pravil. 4. Članarina znaša letno 1 krono za člana. Članarino imajo pobirati zaupniki Kmetijske zveze, vsak v svojem okolišju. 5. Zaupniki se imenujejo, ki se na prihodnjem občnem zboru prečitajo in po potrebi izpremembi odobre. Ako je potrebno kakega zaupnika potem spremeniti ali novega nastaviti, naj se vedno vpraša za nasvet sosednji zaupnik, da nasvetuje vedno le najboljega moža ali mladeniča v kraju. 6. Nove člane Kmetijske zveze naj zaupniki Kmetijske zveze vedno le podrobno od hiše do hiše nahirajo. Tu naj obvelja načelo, da mora biti vsak, kdor poseduje kaj zemlje, član Kmetijske zveze. V ostalem pa še velja § 5 zvezinih pravil. Članarina se vedno pobira ob novem letu po zaupnikih in se odpošlje v zvezino pisarno na naslov zvezinega blagajnika. 7. Seje Kmetijske zveze naj bodo redno vsak mesec vsi odborniki naj se sej redno udeležujejo. Nobeno opravilo naj nikogar ne zadrži, ako ni opravilo politično za Kmetijsko zvezo velja važnosti kot je seja Kmetijske zveze. Sejo se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v pisarni Živnorojske zveze za kamniški politični okraj.

kurenca obteževala in zmanjšala Angležem lenarni zaslužek! Saj je bil zadnja leta pred vojako uvoz in izvoz Antverpna, ki ima za evropsko celino ugodnejše lego od Londona, po laži blaga skoro enak londonskemu in belgijski Antverpen nima za seboj vojaštva in bojne mornarice, ki si ju mislijo Angleži kot snega izmed glavnih vzrokov za rast Hamburga in Bremena.

Vzrok angleškega nazadovanja torej ni samo nemško tekmovanje, temveč v prvi vrsti železnice, ki so otvorile vse celine svetovne- mu prometu. Vojaska bo pa ta razvoj nazadovanja ne le pri Angležih, temveč tudi pri vseh drugih belopolitnih narodih, ki so imeli doslej prvo besedo na svetu v trgovini, še prav korenito pospešila.

ZA NAŠ HLEV.

(Dalje.)

Obljubil sem ti, da se ne ločiva, preden biva posnela ministrov na Dunaju in uredila za poskušajo in v pouk, sebi in drugim, praktičnega zgleda in »proračuna« za zimsko krmiljenje. Da ne boš vedno le ti na tezalnici, prijatelj, potrka naj enkrat pri očetu Zadnikarju; morda se bo dal napraviti pri njih mal eksperiment (poskus).

»Koliko krme je torej pod vašo streho, oče Zadnikar? — Aha! Samo z rameni mišate in ne veste odgovora in z vama vred na tisoče in tisoče drugih gospodarjev tudi ne; to pa zato, ker ste vsi skupaj teoretiki, ne pa praktični ljudje; ker gospodarite tja v en dan in tipate okoli sebe kot slepci, ne da bi vedeli za gotovo, pri čem da ste. Praktični morate postati, oče Zadnikar, praktični; praktični, kakor so trgovci, advokati, agenti, bankirji. Potem šele vam pritrese škratelej zlate pene v denarnico. Če pa niti ne veste, koliko imate, koliko ste imeli, kako hočete potem izvedeti, na koliko ste koncem leta na dobičku ali izgubi?«

Toda pojdemo skupaj k vašemu podu! Vaš Jakec je s kredno načekal na vrata, koliko voz je bilo pripeljanih čez leto, in tako se nam morda posreči, da razrešimo skrivnico. Prihodnje leto pa začnite precej s prvim novembrom pisati pravilno!

V letu 1913. ste torej zvozili z njiv in travnikov skupaj, kakor smo naračunali na skriljevo tablico:

150 q sena, kar je v resnici le 128 q 55 funtov suhe snovi; 50 q suhe detelje, kar je v resnici le 41 q 65 funtov suhe snovi; 50 q suhe lucerne, kar je v resnici le 42 q suhe snovi; 500 q pese, kar je v resnici le 60 q suhe snovi; 80 q ječmenove slame, kar je v resnici le 68 q 56 funtov suhe snovi; 60 q ovsene slame, kar je v resnici le 51 q 43 funtov suhe snovi.

V celi svoji zalogi imate torej 392 q 19 funtov resnične krme, to je suhe snovi in le od te ima vaša živinca svoj živež, vode ji lahko hranosite iz vodnjaka.

Kaj mislite, Zadnikar, koliko živine morate prerediti s haskom čez zimo (v 200 dne) s svojo krmo, če računate, da ima vsaka žival povprečno po sedem centov (okoli 392 kg)?

Zival, ki tehta 7 q, potrebuje na dan 21 funtov suhe snovi, v 200 dneha pa 4200 funtov ali 42 q. Ker imajo Zadnikarjevi vse krme 392 q in 19 funtov, morejo prezimiti 392:19 = 4200 = 9 glav živine in 3 q suhe snovi jim še preostanejo, torej za enega telčka ali okroglo za 10 glav govede.

Torej, Zadnikar, prodajte takoj iz hleva, kar imate več nego 10 repov! Zakaj živina, ki strada na spomlad, vam pobere zaslužek celega leta. Proč z živino, če ni dovolj krme!

Vedeti pa morate, ali je vaša krma tudi kaj vredna, ali ima v sebi potrebni beljak, toľčo itd. Če ni beljakovine v vaši krmil, potem je vseeno, če natrosite svoji živini starih podplatov v jasil. Učenjaki pravijo beljakovini raje »proteine«.

V pošteni krmil naj bo vsak peti (5.) funt suhe snovi beljakovina, potem bo vedno dovolj mleka, mesa in telet. Vzemimo kmetovaljev koledar v roko in pokažimo črno na hlevem, je-li imajo pri Zadnikarjevih v svoji krmil realko razmerje 1:5!

Prijatelj Miha bere in piše in računa:

v 150 q sena je 1285 funtov (f.) belj., 5745 f. ogilj. vod., 450 f. toľčše; v 50 q suhe domače detelje je 670 f. belj., 1335 f. ogilj. vod., 160 f. toľčše; v 50 q suhe lucerne je 655 f. belj., 1575 f. ogilj. vod., 115 f. toľčše; v 500 q pese je 550 f. belj., 4500 f. ogilj. vod., 50 f. toľčše; v 80 q ječmenove slame je 240 f. belj., 2504 f. ogilj. vod., 112 f. toľčše; v 60 q ovsene slame je 150 f. belj., 2172 f. ogilj. vod., 120 f. toľčše; skupaj je 3530 funtov beljakovin, 17831 f. ogilj. vodanov, 1007 f. toľčše.

Ogiljenčevi vodani služijo živini za dihanje, dajejo toploto telesu in le kar jih je odveč, grede v maščobo. Ker pa zaleže 1 funt toľčše toľko kot 2.2 funta krompirjevega škroba ali pesnega sladkorja, zato moramo toľčo še pomnožiti z 2.2, predno jo pristižemo k ogiljenčevim vodanom. Tako dobimo:

17.831 funtov ogiljenčevih vodanov, 2.266 funtov toľčše, skupaj torej 20.097 funtov ogilj. vodanov.

Vsega skupaj imamo tedaj, vidite oče Zadnikar, 392 q 19 funtov suhe snovi, v njej pa 35 q 30 funtov beljakovine in 200 q 97 funtov ogilj. vodanov, v katerih je toľčša že vteta. Kakor sem že rekel, mora biti vsak 5. funt beljakovina. Deli torej ogiljenčeva vodana z beljakovino in blagor vam, oče Zadnikar, če pride ven število 5. — Torej: $20097:3530 = 5$ in $\frac{1}{2}$.

Na 1 funt beljakovine torej ne pride 5 funtov ogiljenčevih vodanov ampak $5\frac{1}{2}$ in to je narobe svet; iz take moke ne bo dobrega kruha. Peti (5.) del od 20097 je 4017; 4017 funtov beljakovin bi moralo biti v vaših krmilih, oče. Imate je pa samo 3530 funtov, torej vam je manjka ravno 487 funtov. To si boste morali že kupiti. Miha pa vam pove, kako napravite to najcenejše.

Miha: »Primerjati hočemo nekatere bolj navadnih močnih krmil. Kot tak je na razpolago očetu Zadnikarju najprej ječmenov z drob ali šrot. En stot tega zdroba ima v sebi 8 funtov beljakovin. Kupiti bi bilo torej toľko centov ječmena, kolikorkrat je 8 zapadeno v 487 in to je 61 q; 1 q vzemimo da bi stal 10 K. Treba bi bilo torej šteti skupaj K 610.

Kako je z ržjo?

Te ima okoli 10 odstotkov (%) beljakovin v sebi; tedaj bi je bilo treba okoli 48 q & K 9, kar znaša K 432.

Sladne kalli.

Te dobijo oče Zadnikar vsak čas lahko iz pivovarne. Cent tega močnega krmila ima v sebi okroglo 24 funtov beljakovin. Bilo bi torej treba sladnih kali 20 q (po »Koledarju za kmetovalca« imajo sladne kalli le 12 odstotkov prebivljivih beljakovin, bilo bi jih torej treba še enkrat toľko, to je 40 q za našo potrebo). Če stane 1 q 6 K, bi se dobila cela potrebščina sladnih kali za 120 K (ozlroma 240 K).

Ali kaže kupovati ogričine tropine? V sebi imajo 25 odstotkov beljakovin. 487 : 25 = 19 in pol q. Recimo, da bi bile te tropine 1 q po 8 K, potem morajo plačati naš očka Zadnikar zanje 156 K 5 vin.

Kako je s tropinami podzemeljskega oreha? Beljakovini imajo po 40 odstotkov, tudi več. 487 : 40 = 12 q. Če je stot po 11 kron, bi stale te tropine 132 K.

Sezamove tropine imajo v sebi 35 odstotkov beljakovin. Treba bi jih bilo torej 14 q, in če je stot po 10 K, bi stale 140 K. Lanenih tropin s 30 odstotki beljakovine bi bilo treba 16 q in bi stale po 11 K za stari cent 176 K itd.

Poglejte, oče Zadnikar, kaj vam vse pove preprosti sviničnik. Dočim bi morali plačati za svojo beljakovino v ječmenu 610 K, vas stane v sezamovih tropinah le 140 K in v podzemeljskem orehu le 132 K. Torej vam zasluži bore pisalo že 610 K manj 132 K je 478 K in to v par minutah, ali ni to cesarski zaslužek? Seveda morate tudi paziti, da bo dokupljeno močno krmilo tudi primerno vaši živini in gospodariskim namenom, da bo zdravo in tečno.

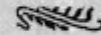
Računajte torej, prijatelji, računajte; to vam prinese denarja v mošnjček in srečo v hišo!

(Dalje.)

Za naše gospodinje.

Za domačo cikorijsko se lahko uporabi kuhinjski odpadki, na primer strugotine od korenja, olupki surovega krompirja, kolerab buč, luščine, zelenega graha, jabolčni olupki s pečkami in špicami vred; le da je vse zdravo in ni gnilobe vmes ter vse čisto oprano. Potem se posuši, najbolje vsako posebej, rjavo seže, zmleje in slednjic zmeša po okusu. Čim več stvari je skupaj zmešanih, tem bolje. Najbolje pa je, ako se vsaj do polovice navadne kupljene cikorijske vmes primeša.

Olpki surovega krompirja, oprani, posušeni, zmleti so lahko porabni, če jih primešaš 5—10 odstotkov med drugo moko za pivcivo.

SESTA VELIKA NOČ V TUJINI.

Kaj se je zgodilo s srcem mojim?

Niti sama ga velika noč
več ne razvedri, čeprav do naših
src ima tako blažilno moč!

Aleluja sprev razlega se,
srce v boli, hrepenenju mre...

Ah, tujina ga mori ledena!
Danes na slovesni praznik ta
trikrat bolj se zapuščeno čuti,
da v tujini je in ne doma!
Tuja cerkev, jezik, vsak obraz,
— tukaj ni gorkote, tu je mrz...

Oj velika noč v domačem seli!
Kot bi pomladila se vsa vas,
Zdi se duši, ko zvonjenje sluša,
s kora sladke Aleluje glas!
Človek bi pošlušal vekomaj,
zemlja, zdi se, je postala raj!

— Oj velika noč, že dvakrat tretja
si, ki si v tujini me našla;
šestič z dihom sreče in radosti
mimo mene si kot tujka šla!

Bo li s sedmo Križev pot končan,
pride i zamé vstajenja dan? —

Vide.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica
Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, in jih obrestuje po 4 1/4% brez kakšnega odbitka.

Kradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Še malo o dobrodelnosti.

Tam ob koncu vasi stoji Kumrova bajta. V njej stanuje stara Marijanka. Dokler je bila mlada, je služila za dečko, pozneje je delala dmino. Stopimo malo k njej! Zalosten prizor. Suha kot kost, blede kot smrt, sključena kot ključ sedi bolna ženica na postelji. V sobi pa

potne žleze, kakor jih nazivamo; iz cevka pa se selzi po koži.

Rekli smo že, da je potenje potrebno, in sicer takrat, kadar je telo preveč razgřeto, toda če se človek vedno poti, tudi tedaj, ko mu ni vroče, ali pa če se silno poti že pri vsakem najmanjšem delu, potem je pa potenje že v nadlego, smelji bi ga imenovali celo bolezen. Nekateri se čez mero pote po vsem životu, drugi samo na gotovih delih telesa. Po vsem telesu se pote pred vsem dobro rejeni in tolsti ljudje in pa božjastni, posebno pred napadom. Boli pogosto trpe ljudje na drugi nadlogi, namreč da se izredno pote samo na gotovih delih telesa. Največkrat so to pazduha, roke in pa noge.

Ljudi, ki trpe na čezmernem potenju, že izdaja zelo zopern duh po potu, ki prihaja odtod, ker pot na zraku začne takoj gniti. Poleg tega se koža med prsti na nogah ali pod pazduho kaj rada zdrgne do krvi, ker je vedno vsled potu mokra. To povzroča neprijetne bolečine in čisto celo trdovratne lišaje. Če je na rokah potenje posebno hudo, se roke celo obeljo.

Ali se da čezmerno potenje kdaj odpraviti? Popolnoma nikdar. Omiliti, zmanjšati moremo to nadlogo, popolnoma ozdraviti nikdar, ker je nekako prirojena. Komur se pote noge, je neobhodno potrebno, da si vsak dan umije noge in obleče vsak dan sveže nogavice. Učinek je boljši, če pri tem rabimo take tvarine, ki vlečejo kožo skupaj, kakor salicil, tanin itd. Pri umivanju naj se rabijo taninova mila. Poleg tega svetujejo, naj se vsak dan potrese noge, zlasti med prsti, s salicilnim prahom, ki se dobi v lekarni, ravno tako naj se natrese salicilni prah v nogavice. Kar velja za noge, velja tudi za pazduho in roke: vsakdanje umivanje s taninom ali salicilnim prahom.

Vpliv zračne vlažnosti na človeško telo. Čeprav s svojimi čuti ne moremo zmerom spoznati, ali je zrak vlažen ali suh, ima vendar vedno nekaj vode v sebi v obliki vodene pare; čim gorkejši je zrak, tem več vlage more sprejeti vase. Če imamo zelo vlažen zrak in pri tem potegne mrzel veter, tedaj se zrak ohladi in vodena soproa se izpremeni v vodne kapljice, ki kot dež padajo na zemljo. Ko se zrak zopet ogreje, se ta voda zopet izpremeni v soproo, ki se dvigne v zrak. Zato se mokrota na polju, travnikih, rosa na rastlinah tem hitreje izgubi, čim gorkejši je zrak.

Vlažnost v zraku ima tudi na človeško telo nekaj vpliva, čeprav ne veliko. Mrzel vlažen zrak čuti telo veliko preje in neprijetneje kot ravno toliko mrzel, a suh zrak; kajti mrzlo-vlažen zrak zelo odteguje telesu gorkoto. Na drugi strani pa gorkovlažni zrak zadržuje, da človeško telo ne more oddajati toliko toplote, kakor bi bilo potrebno, zato čuti človek v takem stanju, posebno če dela, neko omotično soprojico.

Pomlad je navadno mokra in mrzla, medtem ko vlada v jeseni enakomerno prijetno vreme. Zavoljo tega gredo premožnejši bolniki, ki so bolni na pljučih, spomladi v južne, gorkejšje kraje, ki so proti mrzlim vetrovom zaprti, odprti pa proti jugu.

Nekateri kraji imajo veliko več deževnih dni kot drugi. Na množino dežja vplivajo posebno gorovja, veliki gozdi in morska višina. Čim više leži kak kraj in čim bolj je proti severu, tem več deževnih dni navadno šteje na leto.

Za razvedrilo.

Namignil mu je. Pek se telefonično pritoži pri trgovcu, da kilogram soli, ki jo je kupil pri njem, ne tehta celega kg. »To je čisto mogoče,« mu odgovori trgovec, »kajti ravno takrat sem založil kilogramsko utež, in tem sol stehal s kilogramskim hlebcom kruha, ki sem ga pri vas kupil.«

Maske proti plinu. »Kaj pa je danes v ei prodajalni? Vse prodajalke nosijo maske proti plinu?« — »Ravnokar bodo začeli prodajati vojni sir.«

Kje stanujete? Žandar dobi na cesti dva vagabunda. Vpraša prvega: »Kje stanujete?« »Sploh nikjer ne stanujem,« se glasi odgovor. — »In vi?« se obrne žandar do drugega, »kje pa je vaše stanovanje?« »Jaz pa stanujem ravno nasproti mojemu tovarišu.«

Iveri.

Beseda je tisočkrat lažja ko zrak; če je pa enkrat iz ust, je konji celega sveta ne spravijo več nazaj.

Nihče ne stoji tako visoko, da bi ne mogel doli stopiti; pa tudi nihče ne stoji tako nizko, da bi ne mogel še nižje pasti.

Človek je bojzljivec. Če je na starost treba dati račun od življenja, se skriva v zemljo.

Kdor nima denarja, je reven; kdor je brez duha, je še bolj reven; kdor pa srca nima, je najbolj reven.

Modri noče nikdar biti najmodrejši, kakor tudi najneumnejši noče nikoli neumoljk.

Molk in delo sta brata.

Listnica uredništva.

F. P.: Hvala lepa za poslano. Na vprašanje odgovorimo, kakor hitro se nam bo mogoče informirati. — I. G. V. L.: Neki zdravnik svetuje, da se koruza, preden jo vsejete oziroma vsadite, namoči v katanovem olju, ki pa mora biti pomešano z vodo, da se kal ne pokvari, potem vrane koruze ne marajo. Ravno isto svetuje za krompir, da ga ne izkopljejo tatovi. — I. S.: V smislu zakona o vojnih dajatvah z dne 26. decembra 1912 se mora načeloma za uporabo nepremičnin v vojne svrhe plačati odškodnina, katero določijo posebna komisija. Odškodninske zahtevke je treba prijavit pri pristojnem županstvu najpozneje tekom šestih mesecev potem, ko je domobranski minister razglasil, da je prenehala dolžnost vojnih dajatev. Najbolje je svoj odškodninski zahtevek prijaviti takoj, ko je škoda nastala. Izrecno pa določa zakon, da za prazna poslopja, ki nič ne donajajo, tovarne, ki ne obratujejo, za vsem dostopne prostore, pašnike, gozdove in neobdelana zemljišča ni plačati nikakšne odškodnine, če pa pravi zakon, da se morajo nepremičnine vrniti v istem stanju, kakor so bile prevzete. Vi tedaj morete zahtevati, da se gozd zopet spravi v isto stanje kot je bil prej. — Glede malih pujskov sicer obstoje oblastveno določene maksimalne cene, vendar so sedaj, kakor se kaže, vsled splošnega pomanjkanja gospodarsko-tržne razmere močnejše. — J. K. S.: Spis »V ruskem Turkestanu« je izhajal v Dom in Svetu in sicer v letnikih 1915, 1916 in 1917. Posebej ne bo natisnjen. — I. I.: Spis ni dober, ni nobenega dejanja. — M. O.: Hrvatskega političnega tednika, ki bi ga mogli priporočati, ne poznamo. Naročite se na nedeljsko izdajo dnevnika »Novine«, Zagreb, Kaptol broj 27. — A. R. M.: Svoji vojnih vpoklicancev imajo pravico do podpore le tedaj, če je bilo njih preživljanje ob času vpoklica odvisno od dela in dohodkov vpoklicanega. Če se tedaj iz armade odpuščen invalid poroči, potem žena nima pravice do podpore, ker ob času invalidovega vpoklica njeno preživljanje ni bilo odvisno od njegovega dela ali njegovih delavnih dohodkov, pač pa, če bi bil invalid potem zopet vpoklican. — L. P. B. B.: Zakupna pogodba glede zemljišča preneha s potekom zakupne dobe, če se ista ni, molče podaljšala, kar je po zakonu smatrati tedaj, če je zakupnik svet po peteku pogodbene dobe naprej

užival, ne da bi zakupodajalec proti temu ugovarjal. Če je bil zakupnik kakorkolišbodi ovrzan v zakup vzeti svet obdelovati ali izkoriščati, ga to ne odvezuje dolžnosti plačati zakupnino. Podrobneje ni mogoče odgovoriti, ker so Vaši podatki pomanjkljivi. — A. B.: Vaši starši naj gredo na pristojno županstvo ali pa naravnost na okrajno glavarstvo ter naj vložijo na zapisnik prošnjo za oprostitev. — J. S.: Vaše pismo smo poslali ondotnemu g. županu. — Opozorjamo, da odgovarjamo samo na vprašanja »Domoljubovih« naročnikov, ki se morajo podpisati s polnim imenom.

Vojaške rekvizicije živine v celi državi.

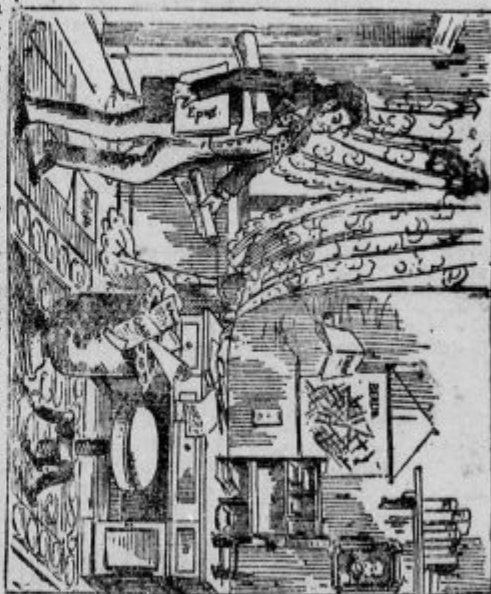
Vojno ministrtvo je z ukazom št. 39.107 telegrafično odredilo, da se po celi Avstriji začno vršiti rekvizicije živine z vojaško pomočjo, ker se z lepa ne more dobiti predpisanega števila klavne živine. »Deželni mestom« v posameznih kronovinah se je pridelil poseben častnik, ki bo nadzoroval in odredjal dobave živine po deželi. Ta častnik bo imel na razpolago večje vojaške oddelke, ki bodo v slučaju, ako se ne bo po zaupnikih »Deželnih mest« dobavilo predpisano število živine, takoj nastopilo z oboroženo silo in bo spravilo samo živino, ki dobavam. Za vsjo živino, ki jo bo vojaštvo samo spravilo k dobavam, se bo plačevala znižana cena oziroma prejšnja stara cena, toraj 1 krono manj za kilogram žive teže kot sicer, po vrhu pa se bodo odbili še rekvizicijski stroški.

»Kranjsko deželno mesto za vnovčevanje živine v Ljubljani« se je že zdavnaj bala, da bo prišla navedena odredba vojnega ministrtva, ker je v nekaterih krajih zelo veliko živine manjkalo ter so bile dobave brezuspešne. »Deželno mesto« se je branilo, kolikor časa se je dalo, vojaških rekvizicij ter svetovalo in prosilo kmetovalce, naj rajše dajo prostovoljno živino, kakor z vojaško silo. Žalibog, da so nastopali različni hujskači, ki so nagovarjali ljudi, naj ne dajo predpisanega števila živine za vojaštvo. Ako zaupniki »Deželnega mesta« ne bi določili pri rejchih predpisano število živine za odvzem, bodo morali takoj nastopiti župani uradno ter sami določiti, katera živina naj se odvzame in sodelovati pri rekvizicijah brezplačno.

»Deželno mesto za vnovčevanje živine« sedaj drugega nasveta ne more dati rejcem kakor tega, da oddajo, isto ob pravem času brez izgovora k dobavi. Zaupniki bodo vzeli tisto živino, ki se razmeroma čeprav težko pa vendar najlažje pogreša. Brez žrtev pa itak ne gre.

Kranjsko deželno mesto za vnovčevanje živine v Ljubljani.

SKRIVALNICA.

Kje je urednik?

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Lino, dne 30. marca: 70. 36. 2. 86. 88.
Trst, dne 3. aprila: 42. 47. 87. 63. 20.
Dunaj, dne 6. aprila: 47. 3. 26. 23. 25.

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

Razpisuje se organistova in cerkvenikova služba V SMLEDNIKU NA GORENJSKEM.

Dohodki so sedeči: Stalna letna plača 780 K, poststranskih dohodkov okoli 500 kron, užitek njive in gozda, prostovoljna pšenična in prosena bira, prosto lepo stanovanje v »Društvenem domu«. Nastop službe 1. junija. Voditi je treba tudi društveno petje in tamburaški zbor. Upoštevati se bodo samo cecilijanci z dobriimi sprievah. **ŽUPNIJSKI URAD V SMLEDNIKU.**

Le 3 K 25 h stane pri nas mali tot. aparat „Omega“, vel. slike 4x4 kompl. s malo opremo s natačaj. navod. za začetnika. Aparat „Perfekt“, vel. 4 1/2 x 6 s motnim steklom, dvojno kaseto, dober objekt in malo opremo ter navodilom za začetnika le K 6. Zaklopna smera, Gurtred vel 9x12; fina izvršitev s vsem potrebnim opremi za razne lege, prima akromat. leča, kompl. s kovinasto kaseto in navodilom dokler v zalogi, le K 75. 60 h zaklopna omara za vojaštvo za ploščo in filmo, zopna oblika vel. 4 1/2 x 6 le K 64.80; vel. 6 x 9 le K 75.60. Pošilja po povzetju. Poština 1 K. Export „Perfekt“, Dunaj VII. Neustiftg. 137/162.

Srbečico, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. zakonito zajamčeno „Skaboform“ rujava mazilo“. Popolnoma brez duha, ne maže. Poskusni lonček K 2-30 veliki K 4—porcija za rodbino K 11—. Zaloga za Ljubljano in okolice: Lekarna pri zlatem jellenu, Ljubljana, Marijin trg. 1520. Pasite na varstveno znamko „Skaboform“!

Kislo vodo „Silva vrelec“ in vino

razpošilja

A. OSET, pošta Guštanj, Koroško.

Kupim steklenice vseh vrst in zamaške, stare in nove. 872

Kranjska deželna podružnica

n. a. deželne življenjske in rentne neugodne in jamstvene zavarovalnice

v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12/II sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, združeno tud. z vojnim riziko, otroških dot. rentna in ljudska neugodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Najugodnejši pogoji za vojno zavarovanje.

Zavod temelji na vzajemnosti. — Prospekti zastoj in poštino prosto. Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji. 183!

Barve za barvanje volnenega, svilenega in platnenega blaga

se dobijo sledeče: črna, siva, modra (plava), zelena, rdeča, rujava in lila v zavrtkih po 60 vin. v trgovini **KARL LOIBNER**, pri »Zvoncu«, Celje. Vsak si lahko barva obleko in platno sami! — Za eno žensko obleko je treba najmanj 7 zavrtkov barva, za eno žensko bluzo 3 zavrtke, za eden predpasnik 2 zavrtka. — Izvršujejo se tudi poštna naročila! — Priloži se vsakemu naročilu slovensko navodilo. 1180

Oddaja posestva v najem.

V vaši Vrviče pri Bukovci na Dolenjskem, 1 uro peš od postaje Radohovavas, 10 minut od deželne ceste Litija-Pluska, se takoj odda v najem pod ugodnimi pogoji celo posestvo — zemljišča imajo 53 oral — v dobrem stanju, po dogovoru, to pa zaradi rodbinskih razmer. Mogoče tudi na več let. Sadej je vrglo leta 1917. 1600 K! Tudi orodje se da začasno v porabo. Oglasiti se je pri lastniku na Vrvičah št. 17 ali pri g. županu Josipu Grablovcu, posestniku v Temenici št. 1.

Srbež lišaji, garje, pege

in druge kožne bolezni odstrani naglo in sigurno Paratol-domače mazilo. Ne maže, je popolnoma brez duha, torej se more rabiti tudi čez dan. Velik lonček K 3-50, dvojno-velik lonček K 6—. Dalje Paratol-posipalni prašek, ki varuje najbolj občutljivo kožo. 1 šketija K 2-50.

Oboje se dobiva po povzetju ali predplačilu pri tvorni Lekarni M. Eleina Paratol-Werke, Budapest VII-10. Rózsa ut. 21.

Najlepši kras

za verande, balkone, okna itd. so brezovno moji svetovno znani

gorski viseči nagelji

Pošilja se povsod. Cenik zastoj in franko.

Roman Brezovnik, razpošiljalnica gorskih visečih klinčkov

Maribor 1972 Gabr. Hackl-ova ulica št. 2

Le v VII. okraju

je naša pisarna in zaloga. Pri nakupu ali prodaji kontrolno blagajno se izvolite obrniti le na naslednji naslov: National-Registrier Kassee G. m. b. H. Dunaj VII., Siebensterngasse 31.

Nad 1.000.000 v rabi!

Ročno šilo je praktično orodje za vsakogar za sirvanje usajenih predmetov, jermenov, vroč. jader, oprom, melov, plah, čerljiv. — Razprodajalcem popust. Cena kompl. šila K 6—, posevni stroki posebej. Izvoz šrebljev, varovalcev podplatov iz kovine in usnja, podklavic, celot. trakov za čevlje, čevlj. amole, okov za podplate in vojnih podplatov. **F. E. Lachmann**, Ljubljana, Moskorgasse 3, odd. 182.

Fellerjev dobrodejni, oživljajoči rastlinski esenčni fluid z znamko IV-a

„ELSA-FLUID“

odpravi

sklepne bolečine

12 steklenic franko 14 K 32 vin. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 16 (Hrvatsko). — Čez 1000 OC zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

PREDPASNIKI

moški, ženski, otroški.

Staničevinast moški predpasnik zak. var.	komad	K 6,50
Staničevinast moški predpasnik veleprima	»	X 8,50
Staničevinast ženski predpasnik gladek, moder, pralen	»	K 6,30
Staničevinast ženski predpasnik modrotisk, pralen	»	K 7,30
Staničevinast ženski predpasnik veleprima, gladek, moder, pralen, nadičen	»	K 10,50
Staničevinast ženski predpasnik veleprima, modrotisk, pralen nadičen	»	K 12,—
Staničevinast ženski predpasnik veleprima, gladek, moder, pralen, nadičen, s predprsnikom	»	K 13,—
Staničevinast ženski predpasnik veleprima, modrotisk, pralen, nadičen in s predprsnikom	»	K 14,50
Staničevinast ženski predpasnik veleprima, gladek, moder, pralen, nadičen, posebno širok	»	K 15,—
Staničevinast ženski predpasnik veleprima, modrotisk, pralen, nadičen, posebno širok	»	K 16,50
Staničevinast ženski predpasnik veleprima, gladek, moder, pralen, nadičen, posebno širok, s predprsnikom	»	K 20,—
Staničevinast ženski predpasnik veleprima, modrotisk, pralen, nadičen, posebno širok s predprsnikom	»	K 21,50
Staničevinast otroški predpasnik veleprima, gladek, moder, nadičen, pralen, za 4 do 6 let	»	K 6,50
Staničevinast otroški predpasnik veleprima, gladek, moder, nadičen, pralen, za 7 do 8 let	»	K 7,—
Staničevinast otroški predpasnik veleprima, gladek, moder, nadičen, pralen, za 9 do 11 let	»	K 7,50
Staničevinast otroški predpasnik veleprima, gladek, moder, nadičen, pralen, za 12 do 14 let	»	K 8,50
Staničevinasto spodnje krilo za ženske Pepita, pralno	»	K 32,—

Nadičeni in pošiti predpasniki:

Atlasovi predpasniki za deklce	komad	K 13,—
Čipkast predpasnik, kombiniran s predprsnikom	»	K 8,50
Čipkast predpasnik, s svilo, kombiniran brez predprsnika	»	K 13,—
Satenast predpasnik, s čipkami, kombiniran s predprsnikom	»	K 17,50
Predpasnik z bortami, s čipkami kombiniran, brez predprsnika	»	K 14,—
Predpasnik z bortami, s čipkami, kombiniran s predprsnikom	»	K 16,—
Batistast in etaminast predpasnik, s čipkami, kombiniran, brez predprsnika	»	K 18,—
Batistast in etaminast predpasnik, s čipkami, kombiniran, s predprsnikom	»	K 21,—
Svilnat predpasnik, s čipkami, kombiniran, brez predprsnika	»	K 18,—
Svilnat predpasnik, s čipkami, kombiniran, s predprsnikom	»	K 22,50
Holandske otroške avbice	»	K 5,—

Ker vsak dan dobivam mnogo naročil, ker nimam osobja in zaradi omejenega sprejemanja zavrtkov na pošti, se lahko prijeti, da se tako naročilo more odpraviti šele čez 14 dni. —

Razpošilja se po stanju zaloge. le po povzetju. Naročila na tucate 10 odstotkov popusta.

OTON KATZ, PRAGA V., JOSEFSKA ŠT. 25/23.

100.000 i hvaležnih odjemal, porinjajo, da uničevalec korenin „Blahnam“ v treh dneh brez bolečin odpravi karje oseba, bradavice, trdo kožo. Uspeh najamčeni. Cena 3 K, 5 lončki 7 K, 6 lončkov 8 K. Posip, prašek „Ita“ odstranja naglo pot na rokah in nogah. Cena K 2-50, 5 škatlic 6 K. Krema „Diroa“ omešča razpokane roke. Cena 5 K, 5 lončki K 12. Zobobol odstranja „Fides“, najmočnejši tršev, revmat, bolečine, ko je že vse odrekli, in pri ostih zobeh. Če ni uspeha, denar vrne. Cena 3 K, 5 puščice 7 K, 5 puščic 10 K. Nikako okus, zobobolja, nemeprijet dihal! Snežnobele zobe da „Kite“, zobna tekočina. Takoj uspeh. Cena 3 K, 1 steklo 7 K. KEMENY, Kaschau (Kassa) t. poštni predal 12-0-43, Ogrsko. 1146

Proda se
**DOBRO OHRANJEN VELIK ŠTEDILNIK
IN VELIKA ZELENA PEČ.**
Več se poizve pri **FRANC DOLENZU** v KRANJU.

Varčne gospodinje

raj kupijo »Hera« email, prašek za klet »Hera« lepi porcelan, železo, email, steklo, kamenino, vse ognja- in vodarno. Vse moreš sam popraviti in narediti zopet porahno, vsled česar odpade nakup novih predmetov. Cena 2 K, 5 kartoni 5 K, 6 kartonov 8 K.

Kemenu, Kassa t. poštni predal 12-11-3, Ogrsko.

DOBER ZASLUZEK zastopniki in agentje
dobri izurjeni, solidni, kličejo se za obisk trgovcev z mešanim blagom, krojstov itd. za konsumske predmete prve vrste. Tudi začelniki, invalidi in ženske lahko pošljejo svoje resne ponudbe z navedbo referenc in dodejanje službe pod: Solid in reel 176 a na

Kleinreichovo anončno ekspedicijo v Gradec.
Oziralo se bo le na zanesljive moči. 1071

Usak, ki se sam brije,

naj uporablja dobro peneci se brivski prašek „Alba“ kot najboljši nadomestek za brivsko milo. „Alba“ napravi brado mehko in je po njej brije igraka. Zavojček zadošča za biza dvakrat. Cena 3 K, 3 zavojčki 7 kron, 6 zavojčkov 10 kron.

KEMENU, Kassa t. poštni predal 12-11-3, Ogrsko.

NADOMESTILO MILA
za pranje perila, izborna peneci in prekaša vse doslej v prometu se nahajajoče izdelke, 1 zavoj t. j. 5 kg K 12.—, 1 zavoj z 10 kg K 23.—
Preprodajalci dobe popust pri naročbi celega zavoja z 250 kosi. Belo mineralno milo za čiščenje rok in finejšega perila, 1 zavoj 32 kosov K 14.—
Nadomestek za toaletno milo v raznih barvah, lepo dišeč, 1 zavoj 32 kosov K 18.—
Toaletno milo s finim vonjem, roza barve, 1 zavoj 24 vel. kosov K 18.—
Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoj vsake vrste.
Izvozna podjetje v Zagrebu št. 1.
Petrijnska ulica 3., III., telefon 23-27.

Avtomatična past

za podgane K 6-80, za miši K 4-80, ločve brez nadzorstva do 40 živali v eni noči, ne zapuste nikake sledi tu se samo zopet nastavijo. Past za ščurke „Rapid“ vjame na tibočo ščurkov v eni noči, po K 6-90. Izborno delujoči lovilec za muhe „Nova“ komad K 4-70. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnice. Pošilja se po povzetju ali proti predplačilu. Poštšina 90 v. Izvoz, tvrd. Tintner, Dunaj III., Neuhingasse 26-L.

Pege - ogrci.

Za odstranitev peg (ogrcv) se rabijo najrazličnejša sredstva. Vsa ta temelje na istem načelu, da treba pege z dotičnim sredstvom obeliti. Ta način zdravljenja je pa napačen. Ako hočete odstraniti pege (ogrcv), ne zadošča, da se samo obelijo, ker se iste po porabi zadevnega sredstva vnovič prikažejo. Treba jih je torej docela uničiti. Popolna odstranitev ogrcv, peg, zajedalcev je mogoča edino le s takozvano »Santo-Creme«. Obraz se s to kremo vsak dan namaže in nato izpere s Santo-praskom. Pege (ogrci) se s to senzacno kremo popolnoma odstranijo v kratkem času in pokaže se lepa beloderča polt. Ta krema je pripravljena po navodilu vseučilišč, profesorja dr. Hagerja, zakon. zajam. in je danes edino zajamčeno učinkujoče sredstvo in popolnoma neškodljivo. Ena škatla zadošča popolnoma. Cena 5 K, po pošti franko še 95 vin. Vsaki kremi je priloženo porabno navodilo in ena vrečica praška zastoj. — Pošiljska navadna.

Dobiva se proti vpslatvi zneska v znamkah, po 948 — nakaznici ali tudi po povzetju.

J, KUKLA, PRAGA, PERLGASSE 71.

Črno brinje

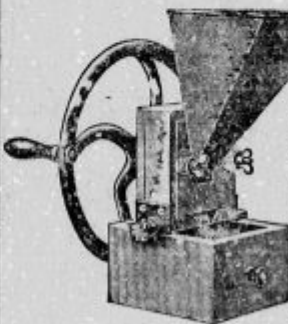
lepe, čiste in zdrave kakovosti se dobi pri tvrdki **J. KNEZ V LJUBLJANI**, Marije Terezije cesta št. 3.

: SMRT: Podgane, miši

se popolnoma satro s sredstvom „Rattentod“. Ako ni uspeha, se denar vrne. Stotine zahval. Cena K: 3-50, 3 škatlice K 8.—, Stenice, uši, bolhe, ščurki se uničijo z saligom vred radikalno s „Tibera“-sredstvom. Cena K 2-50, 3 steklenice K 8.—
Prašek proti mrševu dodna K 2.—
Kemenu, Kaschau, Ogrsko, Poštni predal 12-2-13.

Ročni mlin za žito!

Moj izvrstni ročni mlin za žito je izborna za debelino in no mlitev vsakovrstnega žita, je priročno za uprabo in izvršen s izmenjajočo mlavnično prostora iz trdne materijala in skoraj neporabni tudi pri največji porabi. Neobhodno potreban za vsako gospodinjstvo. Model 4 s vrtilom za mali obrat, teža 7 kg K 100.—, Model 5 s gonilnim koleškom za večji obrat okoli 12 kg

K 120.—, Razpošilja z Dunaja proti predplačilu zneska glavno zastopstvo **MAX BÖHNEL**, Dunaj IV. Margaretenstr. 27.

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članom posojila proti poroštvu, zastavi življenjskih polic, posestva, vrednostnih papirjev ali proti zaznambi na službene prejemke.

Vračajo se posojila v 7 1/2, 15 ali 22 1/2 letih v odsekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.

Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.848-40 kron.

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/4 %
Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6,089.850 kron.

Šriporočamo

kolinsko kavino primes v korist obmejnim Slovencem!

Zastojni dobi vsak na željo

mo, glavni katalog ur, srebrne, zlatine, gosenične, predm. soline in ribe. Dobre har. po K 14, 20, 25, 16, 25, 35, 50, 1. vrstne harmonike po K 70, 80, 100, 120; 2. vrstne harmonike po K 120, 200, 240, 280. Zamena dovoljna ali denar nazaj. Pošljat. po povzetju ali predplačilu. Razpošiljalnica.

JAN KONRAD, s. l. kr. over.
dib. Most (Briza) št. 1750, Celica.

Zenske lase

rezane in mešane kupuje v vsaki množini po najvišji ceni **Matija Podkrajšek** brivec, Ljubljana, Sv. Petra cesta 32.

Agitirajte za Domoljuba!

U. VII. 74/18-5.

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani je razsodila: **Marija Eržen, Zotlarjeva šivilja v Malem Črnelu št. 5** je kriva prestopka navijanja cen, storjenega s tem, da je 20. decembra 1917 v Ljubljani zahtevala za jajca očitno čezmerno ceno, in sicer po 1 krono za komad, in se radi tega obsodi na tri dni zapore in v denarno globo 100 K, v slučaju neizterljivosti v nadaljnjih 10 dni zapore in se izreče zapad skupila za prodana jajca.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani,
1077 dne 25. februarja 1918.

p. Levičnik mp.

Slijajno bodočnost

majo turške in nove srečke avstrijskega Rdečega križa vseh njihove vedno zvišujoče su denarne vrednosti! Vsaka srečka zadene! Glavna dobitka znašata čez

1.000.000 kron!

Natančno pojasnilo z igralnim načrtom razpošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo 12, Ljubljana.

Vsakovrstna domača semena,

suhe gobe, prazne vreče in druge pridelke

kupuje trgovina s semeni

— PETER LASSNIKA NASL. —

SEVER & KOMP., Ljubljana, Marijin trg.

Miši - podgane stenice - ščurki

Izdelovanje in razpošiljatev preizkuš. radikalno učinkujočega uničevaln. sredstva, za katero dobajo vsak dan zahvalna pisma. Za podgane in miši K 5.—; za ščurke K 4.50; tinktura za stenice K 2.—; uničevalec moljev K 2.—; prašek proti mrčesom K 1.50 in K 3.—; sem spadajoči razprševalec K 1.20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1.20; mazilo za uši pri živini K 1.50; prašek za uši v obleki in perilu K 2.—; tinktura za bolhe pri pseh K 1.20; tinktura proti mrčesom na sadju in zelenjadi (uničev. rastlin) K 3.—. — Pošilja po povzetju Zavod za pokončevanje mrčesa

M. Jünker, Zagreb 1, Petrinjska ulica 3.

Varujte

svoje vinograde, sadunosnike in vse rastline

pred listnimi ušmi, gosenicami in drugim mrčesom s škropljenjem z »Antifungine«-om ojačeno kalifornijsko lužno vodo. Radikal. zanesljiv učinek, nikako poškodovanje rastlin, zelo štedilno, v ino- jemstvu preizkušeno skozi več let s čudovit. učinkom. Cena: 1 liter 12 K (zadodača za 50 litrov). — Izvirna posoda 3½ litra 32 K. Pošilja po povzetju ali predplačilu M. Jünker v Zagrebu 14, Petrinjska ul. 3 (Hrvatsko). Obširen prospect in porabno navodilo zastonj. 616

Izdajakonzorcij „Domoljuba“.

Krmila manjka!

Zato se uporabljajo nadomestna sredstva za krmila. Da to krmo živina, perutnina dobro prebavi in popolnoma izkoristi, naj se primeša 2 krat na teden krmu, ena pest polna „Mastin“ to je dr. pl. Trnkóczy-a redilni prašek. „Mastin“ Paket velja 1 K, 5 paketov 6 K, poštnine prosto. 5 paketov zadostuje za 3 mesece za enega vola, kravo, ali prašiča, da se zreči.

Glavna založba:

Iekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani.

Mastin je bil odlikovan z najvišjimi kolajnami na razstavah: na Dunaju, v Parizu, Londonu in Rimu.

Na tisoče kmetovalcev hvali in rabi „Mastin“.

Najboljša gorenjska kosa se dobi edino

prvi gorenjski razpošiljalni **IVAN SAVNIK, KRANJ,**

katera je lahka kot pero, izdelana iz fine, srebrno jeklene tvarine. — S to neprekosljivo koso lahko kosi vsaka ženska. Kdor še ni poskusil te kose, naj si jo naroči takoj, ker se je bati, da bodo pozneje zopet znanjkale. Za vsako koso-se jamči.

Dolgost in cene kos so:

cm	50	55	60	65	70	75	80	85	90
pesti	5	5½	6	6½	7	7½	8	8½	9
K	8,-	8 20,	8 40,	8 60,	8 80,	9,-	9 20,	9 40,	9 60

Trgovci pri večjem odjemu določijo popust.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dop. od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krome 25 vi- narjev na leto.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago pošne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizaci- cijo ali brez nje na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. — Menjice se eskomptujejo najboljše.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na doželi in v mestih.

Rezervni zakladi znašajo nad en milijon kron. — Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1917 nad 34 milijonov kron.

Dobro „IKO“ uro

vsak občuduje in zaželi, kajti ona je mojstersko delo urarske umetnosti!

Razpošilja se po povzetju. Neugajajoče zamenjam.

Kovinaste ure . . . po K 24— 26— 32— 40— 60— 100—
Srebrne ure . . . po K 70— 90— 100— 120— 200—
Kovinaste verižice po K 2— 3— 4— 6— 10—
Usnjate verižice . po K 1:60 2:80 4:80

Zlatnina in srebrnina v bogati izberil

Velika izbira ur, verižic, prstanov, lepoticja, daril itd. v velikem krasnem ceniku, katerega zahtevajte.

Lastna znamka „IKO“ svetovnoznan. — Lastna protokolirana to- varna ur v Švici.

Svetovna razpošiljalnica

H. Suttner samo v Ljubljani št. 1

Svetovnoznan. radi razpošiljanja dobrih ur.

Nobens podružnice.

Odgovorni urednik Ludovik Tomažič.

Tiskala Katoliška tiskarna.